

شبهه شناسی

مقدمه:

تعداد شبهات مطرح شده در عرصه مهدویت بسیار بالاست؛ زیرا بیش از ۱۰۰۰ سال است در این زمینه شبهه طرح می‌شود. (از لحظه شهادت امام حسن عسکری تا امروز) شبهه را از این جهت شبهه نام‌گذاری کردند که به حق شباهت دارد. طبق فرمایش امیرالمومنین، دشمنان باطل را در لباس حق به مردم نشان می‌دهند تا آنجا که حق بر مردم مشتبه شود. (نهج‌البلاغه، خطبه ۳۸)

اولین گام برای پاسخ دادن به شبهه این است که ابتدا لباس حق را از تن شبهه درآوریم.

چند نکته پیرامون زندگی امام زمان:



• ویژگی جسمانی حضرت:

اصلی‌ترین ویژگی جسمانی حضرت این است که امام هم بشری مانند سایر انسان‌هاست که ممکن است در بعضی از جزئیات تفاوت‌های اندکی با دیگران داشته باشد.

«قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ...» (کهف/۱۱۰)

• خوراک حضرت:

قانون و سنت خداوند درباره امام زمان هم اجرا می‌شود و بیشتر بخش‌های زندگی حضرت، مانند یک زندگی عادی است.

• ازدواج حضرت:

در این رابطه دو بحث وجود دارد. عده‌ای معتقدند حضرت ازدواج کرده‌اند و عده‌ای خلاف این نظر را دارند. اما نه دلیل قطعی برای ازدواج کردن حضرت وجود دارد و نه سندی برای ازدواج نکردن ایشان. این موضوع در اندیشه مهدویت امر مهمی نیست و تأثیری در وظایف ما ندارد. از این جهت ورود بیش از نیاز در این زمینه، ما را از مطالب مهم دور می‌کند که این خود آسیب‌زاست.

• محل زندگی حضرت در دوران غیبت:

طبق روایات، حضرت در همین عالم زندگی می‌کنند؛ اما اینکه در کجای این کره‌ی خاکی هستند، معلوم نیست. امام صادق می‌فرمایند: «مهدی بین مردم رفت و آمد می‌کند، در بازارهای ایشان راه می‌رود و روی فرشهای آنان قدم می‌گذارد، ولی او را نمی‌شناسند.» (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۴)

شبهات مهدوی:

چند مورد از شبهات مهدوی:

زندگی حضرت در جزیره خضرا و مثلث برمودا

ترسیم چهره‌ای خشن از امام زمان

هر کس نام امام زمان را بیاورد، کافر است

هر قیامی قبل از قیام امام زمان باطل است

چرا اهل بیت زمان ظهور را مشخص نکردند؟

▪ زندگی حضرت در جزیره خضرا و مثلث برمودا:

جزیره خضراء، جزیره‌ای است که براساس داستان ذکر شده در برخی منابع، محل زندگی امام دوازدهم و فرزندان ایشان در دوره غیبت کبری است.

نکته: داستان جزیره خضراء، سند معتبری ندارد.

عَلَّامه مجلسی: «رساله‌ای، مشهور به داستان جزیره خضرا را در اصول (کتاب‌های روایی) معتبر نیافتم.» (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۹)

در این داستان مطالبی مانند تحریف قرآن، ارتباط همیشگی با امام زمان (برخلاف اعتقادات شیعه) و فرزند داشتن امام زمان بیان شده که محل اختلاف است.

انطباق جزیره خضرا با مثلث برمودا نیز، چنین تصویری از امام زمان در دوران غیبت می‌سازد که امام مکانی مشخص دارد و به تخریب و نابود کردن مردم، مانند غرق کردن کشتی‌ها می‌پردازد. (مطالب غیر واقعی و مغایر با اعتقادات شیعه)

▪ ترسیم چهره‌ای خشن از امام زمان:

عده‌ای با استناد به چند روایت، امام زمان را فردی خشن معرفی می‌کنند و می‌گویند وقتی امام زمان ظهور کند، آنقدر [آدم] می‌کشد، تا جوی خون به راه بیافتد. از جمله روایتی از امام صادق که می‌فرمایند: «ظهور امام قائم نخواهد بود تا اینکه دو سوم مردم از بین بروند.» (بشارت‌الاسلام، ص ۱۷۵)

بعضی از این احادیث، فاقد سند و منبع معتبر هستند و بعضی دیگر، مربوط به دوران قبل از ظهور است و این کشتارها بدست حضرت اتفاق نمی‌افتد.

مطابق نکات زیر، حضرت برای دعوت و جذب مردم جهان، نیاز به اعمال خشونت ندارند:

(۱) با طولانی شدن غیبت، مردم تشنه حضرت می‌شوند و قدر ایشان را می‌دانند.

(۲) سیره‌ی امام زمان، همان سیره‌ی سایر اهل‌بیت است. اهل‌بیت، آینه صفات خدا هستند و مهربانی و رحمت، از صفات اصلی خداست.

(۳) حضرت مسیح به زمین باز می‌گردند و بسیاری از مسیحیان به تبعیت از ایشان، به امام زمان ایمان می‌آورند.

(۴) حضرت نَسَخِ اصلی تورات و انجیل را برای اهل کتاب می‌آورند و بسیاری از آنان ایمان می‌آورند.

(۵) مردم ثمره حکومت امام زمان را مشاهده می‌کنند. (بهشت زمینی)

(۶) امام در مواردی معجزه می‌کنند؛ مانند طلوع خورشید از مغرب و خسف بیداء. (البته معجزه حضرت قطعی نیست، شاید دلیل این موارد پیشرفت علم یا موارد دیگر باشد.)

▪ هر کسی نام امام زمان را بیاورد، کافر است:

لازم است به این نکته توجه کنیم که باید در طرح مباحث مهدوی، جامع‌نگر بوده و تنها براساس یک حدیث نتیجه‌گیری نکنیم؛ زیرا بعضی از روایات، مربوط به یک دوره خاص از زندگی حضرت هستند. ذکر نکردن نام حضرت، از اینگونه موارد است و مربوط به غیبت صغری است.

▪ هر قیامی قبل از قیام امام زمان باطل است:

عده‌ای با استناد به چند روایت، قیام‌هایی مانند انقلاب اسلامی ایران و انقلاب کشورهای همسایه را باطل می‌دانند. روایت زیر از جمله این روایات است:

امام سجاد فرمودند: «به خدا قسم هیچ کدام از شما قبل از خروج قائم قیام نمی‌کند، مگر این که به جوجه‌ای می‌ماند که قبل از رسیدن وقت پرواز از لانه بیرون بپرد و بازیچه بچه‌ها می‌گردد.» (کتاب جهاد،

ما به این شبهه در دو مرحله پاسخ می‌دهیم:

✓ **پاسخ حلی:** که همان حل مساله است.

الف) بعضی از این روایات جعلی است و سند معتبر ندارد. دو حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس، بخاطر ترس از قیام شیعه، تصمیم به جعل حدیث گرفتند تا اعتقادات شیعه را کم رنگ کنند.

ب) سند بعضی از احادیث درست است، اما باز هم از قیام نهی می‌کند؛ این احادیث به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱. نهی از قیام‌هایی که انگیزه الهی ندارد. (مانند قیام بنی‌عباس)

۲. نهی از قیام‌هایی که بدون توجه به شرایط و بسترها انجام می‌شود. (حدیث امام سجاد)

۳. نهی از قیام‌هایی که به عنوان امام مهدی انجام می‌گیرد. (قیام مدعیان مهدویت)

✓ **پاسخ نقضی:** در نوع این نوع پاسخ، سوال کننده را متوجه اشکالات سوال می‌کنیم.

• دین اسلام یک دین اجتماعی است و برخی از احکام آن مانند جهاد، دفاع، امر به معروف و نهی از منکر، دیه، قصاص و... جز با تشکیل حکومت اجرا شدنی نیست.

• هیچ جای دنیا خالی از حکومت نیست و قطعاً ضرر حکومت غیر اسلامی بیشتر خواهد بود.

■ چرا اهل بیت زمان ظهور را مشخص نکردند؟

به سه دلیل:

(۱) زنده نگه داشتن روح امید و انتظار

(۲) معنی پیدا کردن انتظار و امتحان

(۳) ظهور وقت بردار نیست.

امام آمدنی نیست، آوردنی است. اگر امام آمدنی بود خود او می‌گفت کی خواهد آمد؛ اما چون آوردنی است، کسی که او را می‌آورد، باید بگوید او کی خواهد آمد.

خدا و امام در ایام ظهور و غیبت یکی هستند (تغییر نمی‌کنند)،

این مردم هستند که باید تغییر کنند تا ظهور رخ دهد.

تدریس استاد حسین پور

موضوع: شبهه شناسی

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdian](https://www.Mahdian.com)